

Co se týče otázky, zda se obžalovanému podařil aspoň důkaz omluvitelného omylu, nelze sice napadenému rozsudku přisvědčiti, pokud náležitost vytčenou v § 6, odst. 3 zákona o ochraně cti, že totiž uvedení skutečností, o jaké jde, bylo ve veřejném zájmu, popírá s pouhým odůvodněním, že zájem ten by tu byl jen tehda, kdyby uveřejněné skutečnosti byly pravdivé. Nesprávnost tohoto názoru je na bile dni, neboť je-li náležitost, o níž jde, předpokladem pro beztrestnost pachatele z důvodu omluvitelného omylu, nelze tuto zákonnou náležitost činiti závislou na požadavku, jehož naplnění by již mělo v zápětí zdařilý důkaz pravdy. Stačí naopak, že by v případě pravdivosti příslušných tvrzení bylo zájmem veřejnosti, aby obsah obvinění znala.

Nutno však z jiného důvodu souhlasiti s názorem nalézacího soudu, že tu pro důkaz omluvitelného omylu schází předpoklad vytčený v ustanovení § 6, odst. 3 zákona o ochraně cti. Bylo totiž již rozhodnutím č. 4971 Sb. n. s. vysloveno a odůvodněno, že v uvedeném zájmu veřejném musí býti nejen, aby urážlivá skutečnost byla uvedena nebo sdělena, nýbrž i, aby způsob, jak se to stalo, nevybočil z mezí veřejného zájmu. A tu nelze přehlížeti, že podle rozsudkových závěrů zmateční stížností vůbec nenapadených byl stíhaný článek tak formulován, že vydává soukromého žalobce v posměch. K tomu poukazuje najmě závěrečná věta článku. I když tedy veřejnost má skutečně zájem na tom, aby byla věcně informována o tom, jak obecní úředník koná svou službu, neodpovídá zajisté tomuto veřejnému zájmu, ba naopak mu odporuje, děje-li se zpravodajství o tom způsobem takovým a takovou formou, že se veřejný úředník tiskem — tedy před nejširší veřejností — uvádí v posměch. Že tomu v souzeném případě tak bylo, rozsudek — jak řečeno — předpokládá a zmateční stížnost ani nepopírá.

Obžalovaný nemůže se tudíž pro nedostatek předpokladu podle § 6, odst. 3 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. dovolávati beztrestnosti svého jednání z důvodu omluvitelného omylu, pročez netřeba se zabývati dalšími vývody zmateční stížnosti, pokud se s hlediska zmatku podle § 281, č. 9 b) tr. ř. nesou k otázce, zda je tu předpoklad důkazu omluvitelného omylu po rozumu § 6, odst. 2, písm. b) téhož zákona.

Čís. 5966.

Nedbale v smysle § 290 tr. zák. si počínal riadič automobilu, ktorý — idúc s ním rychlosťou 70 až 80 km za hodinu, alebo ešte väčšou — keď mu shasly svetlá reflektorov, na rovnej ceste zabrzdil tak prudko, že nastal smyk, auto sa prevrátilo a spolucestujúci bol zabitý.

(Rozh. zo dňa 14. septembra 1937, Zm III 323/37.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. pre prečin zabitia človeka z nedbalosti, vyhovel zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1 a) tr. p. zrušil rozsudok vrchného

súdu a uznal obžalovaného vinným prečinom zabitia človeka podľa § 290 tr. z., ktorý tak spáchal, že dňa 30. januára 1936 na hradskej z H. do T. pred obcou Š. nedbalosťou pri jazde automobilom spôsobil smrť N. tým, že, idúc rýchlosťou 70 až 80 km alebo väčšou, prudkým zabrzdzením auta spôsobil smyk zadných kolies automobilu a tým prevrátenie vozu a smrteľné zranenie N.

Z d ô v o d o v:

Proti oslobodzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal a previedol verejný žalobca zmätočnú sťažnosť z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1 a) tr. p., s ktorou generálna prokuratúra prejavila súhlas.

Odvolací súd oslobodil obžalovaného od obžaloby pre prečin podľa § 290 tr. z. v podstate z toho dôvodu, že obžalovaný, ktorý podľa zistenia odvolacieho súdu, idúc rýchlosťou 70 až 80 km alebo väčšou, prudkým zabrzdzením auta spôsobil smyk zadných kolies automobilu a tým prevrátenie vozu a smrteľné zranenie poškodeného, pokračoval nedbale, lebo podľa názoru odvolacieho súdu obžalovaný nemal inej možnosti, keď mu svetlá shasly, než prudko zabrzdziť, aby sa vyhnul nebezpečenstvu, že síde so silnice a narazí na nejakú prekážku.

Záver odvolacieho súdu, že konanie obžalovaného nebolo nedbalé, je mylný. Že prudkým zabrzdzením auta môže nastať smyk a tým ťažko vyrovnateľná zmena smeru jazdy, ktorá odchyľka je tým nebezpečnejšia a väčšia, čím v dobe smyku bola rýchlosť značnejšia, vie každý riadič auta zo svojej skúsenosti.

Pred shasnutím svetiel, pri náležitej pozornosti musel obžalovaný vidieť rovnú dráhu na značnú vzdialenosť a mohol preto pri opatrnom zabrzdzení udržať dosavadný smer a zastaviť voz bez nebezpečenstva, že smer stratí a narazí na prekážku skorej, než sa mu podarí voz zastaviť. Prudkým a neopatrným zabrzdzením aj podľa svojho vedomia vyplývajúceho zo shora uvedenej skúsenosti spôsobil obžalovaný smyk a tým nevyhnutne prudkú zmenu smeru, ktorá v danej situácii jedine mohla spôsobiť nebezpečenstvo buď nárazu alebo dokonca, ako sa to v skutočnosti stalo, okamžitý smyk a prevrátenie auta, ktoré malo za následok smrteľné zranenie spolujazdca.

K ustáleniu nedbanlivosti obžalovaného stačí, keď pri dostatočnej opatrnosti, pozornosti a následkom svojej skúsenosti mohol predvídať, že sa k jeho konaniu môžu pripojiť také sily a následky, ktoré spolu s jeho konaním môžu vyvolať nežiadany výsledok. Ponevác si obžalovaný pri náležitej opatrnosti musel byť vedomý, že pri rýchlosti, ktorou v dobe shasnutia svetiel šiel, prudkým zabrzdzením môže spôsobiť značnú odchyľku od smeru a dokonca smyk a tým nebezpečenstvo nárazu alebo prevrátenie auta priamo vyvolať, keď prez to zabrzdil tak prudko, že vyvolal smyk a prevrátenie auta, pri ktorom bol spolucestujúci zabitý, pokračoval neopatrne a nedbale a týmto konaním splnil všetky náležitosti činu kladeného mu obžalobou za vinu. Bolo preto treba uznať obžalovaného vinným v prečine podľa § 290 tr. z.